

Motion till riksdagen 2023/24:1327

av **Jamal El-Haj (S)**

Al-nakba

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma al-nakba och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Israel måste kompensera de fördrivna palestinierna för deras egendomsförluster eller låta dem återvända i enlighet med FN-resolution 194 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Nakbadagen, ”Den stora katastrofen”, var flykten och fördrivningen av invånare från de områden i Palestina som kom att bilda staten Israel under 1948 års arab-israeliska krig. Området hade tilldelats palestinierna i samband med FN:s delningsplan.

Motionen har också en personlig bakgrund eftersom mina egna föräldrar tillhörde de som fördrevs. De flesta palestinier accepterar den tvåstatslösning som FN förordat för Palestina efter 1967 års krig. Jag anser att detta är den enda framkomliga vägen för att båda folken ska få leva i fred och harmoni sida vid sida. För många av världens över tolv miljoner palestinier upplevs staten Israels tillkomst och historia som ett kontinuerligt pågående övergrepp mot palestinierna. Av tolv miljoner palestinier befinner sig sju miljoner på flykt utanför sitt hemland.

Palestina hade 1914 en befolkning på runt 800 000 personer, varav 60 000 (7,6 procent) var judar. Under den brittiska mandattiden skedde en stor judisk invandring, så enligt FN:s undersökningskommission (Unscop) fanns det 1946 i Palestina cirka 1,9 miljoner invånare, varav 33 procent var judar, 58 procent muslimer och 8 procent kristna. Enligt FN:s delningsplan 1947 skulle judarna, som utgjorde en tredjedel av befolkningen, tilldelas drygt 55 procent av Palestina och araberna, som utgjorde majoritet, knappt 45 procent. al-Quds/Jerusalem skulle stå under internationell kontroll. Samma dag som det brittiska mandatet upphörde, den 14 maj 1948, utropades staten Israel, varefter krig utbröt med de arabiska grannstaterna. Israel erövrade den ”arabiska” delen av det som idag utgör staten Israel. Kvar till palestinierna blev Gaza och

Västbanken. al-Quds/Jerusalem delades. Östra al-Quds/Jerusalem förvaltades efter 1948 års krig av Jordanien medan västra al-Quds/Jerusalem blev en del av Israel. Efter 1967 års krig behärskar Israel både hela Jerusalem och Västbanken. Efter 1967 års krig har det pågått en kontinuerlig israelisk kolonialisering av Västbanken via bosättningarna, och den mur som har byggts mellan Israel och Västbanken finns företrädesvis på palestinsk mark.

Vid det israeliska parlamentets första ordinarie sammanträde 1949 stiftades en lag om Jerusalem som den judiska statens huvudstad. 1980 klubbade israeliska Knesset igenom "Jerusalem-lagen" som förklarade att Israels huvudstad var hela al-Quds/Jerusalem. FN:s säkerhetsråd lät i samband med detta ogiltigförklara lagen och förklara den vara ogenomförbar ("null and void") i enlighet med folkrätten. De gav också rådet till världens nationer att flytta sina ambassader från staden. Som en följd härav flyttade samtliga länders ambassader till Tel Aviv.

FN:s generalförsamling fattade senast 2006 en icke-bindande resolution som förklarade all israelisk lagstiftning som gör anspråk på att gälla i de palestinska ockuperade territorierna inkluderande västra al-Quds/Jerusalem som ogiltig.

Omkring 700 000 palestinier fördrevs, enligt FN:s flyktingorganisation UNRWA och det brittiska utrikesdepartementet, eller flydde från den del av Palestina som Israel erövrade från palestinierna under 1948 års krig.

I december 1948 röstade FN:s generalförsamling fram resolution 194. Där fastslogs att de palestinska flyktingar som ville återvända till sina hem för att leva i fred med sina grannar skulle ha rätt att göra det. De som inte ville återvända skulle erhålla kompensation för egendom som de förlorat på grund av sin flykt. I resolutionen ingick också artiklar om att al-Quds/Jerusalem med omgivningar skulle vara en demilitariserad zon under internationell kontroll. USA, Sverige och andra västländer röstade för denna resolution medan Sovjet och öststaterna röstade emot.

Sverige bör uppmärksamma nakba! Det finns ca 8 000 personer födda i Palestina i Sverige idag. Ännu fler har palestinska rötter. Israel måste kompensera de fördrivna palestinierna för deras egendomsförluster eller låta dem återvända i enlighet med FN-resolution 194. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Jamal El-Haj (S)